



Självständigt arbete, Påbyggnadskurs Krigsvetenskap (15 HP)

Författare: Jonathan Hylén	Årskull: OP21-24
Lärosäte: Försvarshögskolan	
Handledare: Nicholas Olczak	
Antal ord: 11 996	
<h3>Småsten kan också vara berg: resursmobilisering av Ukrainas frivilligbataljoner 2014–2015</h3>	
<h4><u>Abstract</u></h4>	
<p>This study explores the resource mobilization of Ukrainian volunteer battalions during the 2014-2015 conflict, analysing how these non-state military actors strategically adapted without formal military infrastructure or state support to mobilize and maintain operational efficiency. The study highlights their innovative organizational tactics and resource utilization, emphasizing their ability to adapt and maintain combat effectiveness in challenging conditions. Utilizing the Resource Mobilization Theory (RMT), the research investigates the strategies these volunteer-battalions employed to mobilize resources, offering new insights into the role of non-state actors in modern warfare. This analysis addresses a gap in previous research which often uses narrow theoretical perspectives and consequently view these battalions as static rather than dynamic entities.</p>	
<p>The findings reveal that the effectiveness of the Ukrainian volunteer battalions was critically dependent on their ability to rapidly mobilize a wide array of resources. This was significantly enhanced by local and international networks, which facilitated resource acquisition and strategic operational planning. These networks also played a crucial role in legitimizing the battalions' activities and garnering broader societal support.</p>	
<p>Overall, this study contributes to the existing research by highlighting the pivotal role of resource mobilization in the establishing and maintaining of non-state military actors. It underscores the need for further research into the integration of social movement theories with military strategy to fully grasp the evolving nature of modern conflicts.</p>	
<p><u>Nyckelord:</u> frivilligbataljoner, icke-statliga militära aktörer, resursmobilisering, Ukraina, volontärer</p>	

Innehållsförteckning

1 Inledning	2
1.1 Uppdagandet av ukrainska frivilligbataljoner	2
1.2 Tidigare forskning	4
1.3 Syfte	6
1.4 Frågeställning	6
2 Teori: resursmobilisering	7
3 Operationalisering	8
4 Metod	10
4.1 Avgränsningar	11
5 Material och tendenser	11
5.1 Källkritik och etiska överväganden	12
6 Analys	13
6.1 Resurser	13
6.2 Organisation	18
6.3 Politiska Möjligheter	22
7 Slutsatser	24
7.1 Effektiv resursmobilisering möjliggör en effektiv rörelse	25
7.2 Betydelsen av lokala och internationella nätverk	25
7.3 Politiska och sociala dynamiker	26
7.4 Implikationer för framtida konflikter	26
8 Diskussion	27
8.1 Vidare forskning	29
9 Källförteckning	30

1 Inledning

1.1 Uppdagandet av ukrainska frivilligbataljoner

Denna studie undersöker de ukrainska frivilligbataljonernas resursmobilisering som icke-statliga militära aktörer under konflikten 2014–2015.

Under denna konflikt uppstod flera frivilligbataljoner som en direkt respons på den ukrainska statens oförmåga att snabbt och effektivt svara på den ryska aggressionen och de pro-ryska separatisterna i landets östra regioner. Dessa frivilligbataljoner bestod främst av civila volontärer och tidigare militär personal som mobiliserade sig för att försvara landets suveränitet och territoriella integritet. De ukrainska frivilligbataljonerna spelade en avgörande roll i att bromsa separatiststyrkornas framryckningar i landets östra regioner och gav den ukrainska militären tid att omorganisera och stärka sina styrkor, efterhand inkorporerades i stor utsträckning frivilligbataljonerna in under den ukrainska statens kontroll. (Klein, 2015)

Utan initialt formellt statligt stöd var dessa frivilligbataljoner tvungna att innovativt samla in och använda resurser från en mängd olika källor, inklusive privata donationer, lokala nätverk och internationellt stöd. Deras förmåga att snabbt anpassa sig och effektivt mobilisera resurser gjorde dem till en betydande kraft i konflikten. Frivilligbataljonerna visade en hög grad av flexibilitet som ofta saknas i traditionella militära enheter, vilket stärkte deras position och effektivitet på slagfältet (Chalupa, 2014).

Frivilligbataljonernas unika roll i dagens konfliktlandskap utmanar traditionella krigföringsmodeller och belyser behovet av nya strategier för konflikthantering (Sanders, 2017, ss. 31-32). I denna omvandling är det avgörande att förstå alla delar av dessa icke-statliga militära aktörers dynamiker och kapaciteter, som exempelvis resursmobilisering. Fenomenet av icke-statliga militära aktörer är inte heller unikt för Ukraina; liknande tendenser kan observeras i andra konflikter runt om i världen, som exempelvis i mellanöstern och Afrika (Davis, 2009). Dessa fall belyser en global trend där icke-statliga militära aktörers inflytande växer, vilket gör denna studie relevant.

Ukrainakonflikten sedan 2014 erbjuder en särskilt intressant inblick i dynamiken mellan statliga och icke-statliga militära aktörer. Denna konflikt belyser hur Ukraina hanterade extern aggression samtidigt som landet navigerade i komplexa relationer med de ukrainska frivilligbataljonerna (Karagiannis, 2016, s. 143). Tidsperioden är vald med anledning av frivilligbataljonernas uppståndelse, mobilisering och slutgiltiga integration i den ukrainska statens officiella styrkor (Hunter, 2018, s. 102). Detta gör Ukraina till ett särskilt relevant studieobjekt för att utforska icke-statliga militära aktörer i en modern krigföringskontext. Insikterna från Ukraina är således inte bara tillämpliga på liknande konflikter världen över utan bidrar också till den bredare diskussionen om de förändrade rollerna och strategierna för icke-statliga aktörer i globala konflikter. Dessa insikter är avgörande för

att framgångsrikt kunna utveckla effektiva strategier för aktuell konflikthantering och för att effektivt stärka såväl nationell som internationell säkerhet.

Fenomenet är med det sagt inte utforskat, då en mängd dimensioner av frivilligbataljonernas har studerats. Tidigare studier har främst belyst frivilligbataljonernas politiska och militära betydelse genom snäva teoretiska perspektiv utan att djupgående undersöka resursmobiliseringsprocessen.

Denna studie bidrar till forskningen om frivilligbataljoner som ett exempel av icke-statliga militära aktörer genom att tillämpa resursmobiliseringsteorin (RMT) på Ukraina 2014–2015. Medan tidigare studier har fokuserat på de militära och politiska aspekterna av frivilligbataljoner generellt och de ukrainska frivilligbataljonerna i synnerhet erbjuder denna studie en djupare förståelse av de sociopolitiska och kulturella dynamiker som påverkade hur resurser mobiliserades och användes av dessa icke-statliga militära aktörer. Genom att undersöka de specifika strategier och processer som ukrainska frivilligbataljoner använde för att bland annat samla ekonomiska, materiella, mänskliga, informationsmässiga och sociala resurser bidrar uppsatsen med nya insikter om hur dessa icke-statliga aktörer upprättade och upprätthöll sin operativa effektivitet i en konfliktmiljö. Således kompletterar denna studie tidigare forskning genom att lyfta fram betydelsen av resursmobilisering i icke-statliga militära aktörers bildande och varande, vilket inte har varit tillräckligt utforskat i tidigare litteratur.

Användningen av RMT motiveras av teorins förmåga att detaljerat kunna analysera hur aktörer mobiliserar och utnyttjar resurser för att effektivt nå sina mål. Detta perspektiv är särskilt relevant för att förstå frivilligbataljonernas situation i början av konflikten, där de ofta var tvungna att innovativt använda de få resurser som fanns tillgängliga (Hunter, 2018, ss. 91, 93).

Andra teorier om exempelvis konventionell krigsföring (Käihkö, 2021), ”crowdsourcing” (Hunter, 2018) och högerextremism (Umland, 2019) har bidragit till en förståelse för andra specifika aspekter kring studierna av frivilligbataljonerna, men är svaga i frågan om bredd och djup för att helt förstå ett komplext fenomen. Nyttjandet av RMT innebär att denna studie tar ett steg framåt från tidigare forskning kring frivilligbataljonerna och icke-statliga militära aktörer genom att belysa resursmobiliseringsaspekten och hur detta bidrog till krigsinsatsen.

Bristen på forskningsvinklar kan bero på att Ukraina inte erhållit samma omfattande uppmärksamhet som Ryssland i kontexten av krigsvetenskapliga studier. Detta understryker vikten att djupare utforska dynamiken i den interna konflikten utan att den överskuggas av bredare geopolitiska frågor. Denna studie belyser vikten av att bredda den akademiska diskursen kring Ukrainas unika kontext. Detta perspektiv är särskilt relevant då det utmanar den konventionella förståelsen av statligt stöd i krig och visar på behovet av att integrera teorier från sociala rörelser för att fullt ut förstå de komplexa drivkrafterna bakom icke-statliga militära aktörer under krigsförhållanden.

1.2 Tidigare forskning

Tidigare studier kring resursmobilisering, som exempelvis Sussmans artikel "From 'Resource Wars' to 'Resources in Wars'" (2022), undersöker bland annat det geopolitiska perspektivet på konflikter och argumentera för att denna syn ofta är för snäv för att helt förklara mellanstatliga konflikter. Artikeln föreslår att fokuset bör flyttas inåt mot var resurserna finns och utåt till platserna de är kopplade till, vilket understryker behovet att se bortom traditionella förklaringsmodeller. Detta är relevant eftersom artikeln understryker vikten av att förstå de olika sätten på vilka resurser mobiliseras och används inom en konflikt, inte bara i termer av orsaker till krig utan också som verktyg och taktiker inom krigföring. Således kan det appliceras på hur frivilligbataljonerna har navigerat inom den politiska och sociala miljön för att mobiliseras.

Å andra sidan belyser Etzionis artikel "Mobilization as a Macrosociological Conception" (1968) ett viktigt skifte från den mer traditionella synen på resurser som statiska element i konflikter till en förståelse för mobilisering som en aktiv och dynamisk process. Denna perspektivförändring är särskilt relevant när man betraktar icke-statliga militära aktörers förmåga att inte bara samla, utan också strategiskt organisera och utnyttja resurser för att uppnå specifika mål. Således blir resurserna inte bara ett medel för överlevnad eller genomförande av specifika operationer utan en integrerad del av en större strategisk inriktning som definieras och omarbetas genom kollektiv handling.

Till skillnad från Sussmans fokus på resursers geopolitiska dimensioner och deras roll i konflikter erbjuder Etzionis ramverk en insikt i den underliggande sociala dynamiken som möjliggör mobiliseringen av dessa resurser. Det innebär att förstå hur olika samhällsstrukturer, från sociala nätverk till formella organisationer, kan mobilisera, koordinera och inrikta sina resurser mot gemensamma mål även under utmanande och oförutsägbara förhållanden.

Detta perspektiv ser mobilisering som en medveten, styrbar process enligt resursmobiliseringsteorin, vilket ger insikter i hur resurser kan omvandlas för att uppnå kollektiva mål. Detta är viktigt för att förstå frivilligbataljonernas roll i den ukrainska konflikten. De perspektiv som Sussman och Etzioni presenterar understryker vikten av att bredda förståelsen för icke-statliga militära aktörers roll i konflikter; Sussman betonar resursernas roll i krig, medan Etzioni fokuserar på strategisk resursmobilisering.

Forskning om frivilligbataljoner generellt, såsom Ulster Volunteer Force under första världskriget, har liknande brister genom att främst fokusera på politiska och militära aspekter utan att tillräckligt undersöka resursmobilisering och sociokulturella dynamiker (Bowman, 2016). Detsamma gäller för exempelvis USA:s all-volunteer force och andra historiska frivilliga militära aktörer, vilka har liknande begränsningar (Bowman, 2016). Detta understryker vidare behovet av att undersöka och belysa resursmobiliseringens roll på dessa aktörer.

För forskningen kring ukrainska frivilligbataljoner framträder en tendens att betrakta dessa grupper mer som statiska enheter än som dynamiska aktörer inom ett större sociopolitiskt sammanhang. Även om forskare som Käihkö (2018; 2021), Wood (2022) och Aliyev (2016) har bidragit med värdefulla insikter om bataljonernas taktiska beslut, organisatoriska strukturer och relationer till den ukrainska staten, finns det en tendens i dessa arbeten att behandla frivilligbataljonerna mer som statiska än dynamiska aktörer. Denna begränsning i perspektiv kring ukrainska frivilligbataljoner tenderar till en ofullständig förståelse för de djupare drivkrafterna och mekanismerna bakom deras bildande och varande. Detta leder till att resultatens kvalitet och relevans riskerar att försämrans. Den teoretiska begränsningen är problematisk eftersom den inte bara hindrar en omfattande analys av bataljonernas dynamik och interaktion med samhället utan även deras roll i större konfliktsammanhang. Forskning som endast fokuserar på militära och taktiska aspekter misslyckas ofta med att integrera kulturella och sociopolitiska dynamiker, vilket är avgörande för att förstå de icke-statliga militära aktörernas bildande och varande.

Andra forskare, som Hunter (2018) och Bukkvoll (2019) har riktat in sig på de politiska och militära konsekvenserna av frivilligbataljonernas deltagande, men dessa analyser kan ibland sakna kopplingar till bredare teorier om sociala rörelser och icke-statliga militära aktörers engagemang i konflikter, som resursmobiliseringsteorin. Bukkvoll har även, likt Aliyev, utforskat vikten av frivilligbataljonernas autonomi och deras relationer med staten, men även här finns det en tendens att behandla dessa grupper som enhetliga och statiska snarare än som komplexa och dynamiska aktörer som opererar inom ett flytande sociopolitiskt landskap. Denna brist på dynamik och bredd i analyser begränsar förståelsen för de bredare mekanismerna bakom bataljonernas bildande och anpassningsförmåga.

Vidare har forskare som Karagiannis (2016) och Komin & Vileykis (2016) utforskat rekryteringsstrategier och ledarskapsdynamik inom bataljonerna, men dessa studier tenderar att isolera sig från diskussioner om hur dessa taktiker passar in i de bredare strategierna för resursmobilisering och social mobilisering, vilket är centrala teman i resursmobiliseringsteorin. Denna fragmenterade syn riskerar att reducera frivilligbataljonernas agerande till en serie taktiska manövrer utan att fullt ut förstå hur dessa taktiker är inbäddade i och svarar mot en bredare kontext av resursmobilisering, politiska strategier och kulturell dynamik.

Begränsningen av perspektiv och tendensen att behandla frivilligbataljonerna som statiska aktörer är särskilt problematisk då den förbiser det sätt på vilket frivilligbataljoner interagerar med och påverkas av det samhälle de verkar inom. Dessa bataljoner bildas inte i ett vakuum, utan i respons till och som en del av en större rörelse inom det ukrainska samhället, ofta drivna av djupt rotade nationella känslor, historiska narrativ och kollektiva strävanden, men i synnerhet som ett svar till ukrainska statens misslyckande att agera (Karagiannis, 2016, ss. 142, 144, 148). Genom att inte koppla de

taktiska och organisatoriska aspekterna av frivilligbataljonernas verksamhet till denna bredare samhällskontext, vilket RMT möjliggör, riskerar forskningen att missa de djupare drivkrafterna, så som sociopolitiska och kulturella kontexter, bakom deras mobilisering och strategier.

Denna begränsade forskningsinriktning leder till en ofullständig förståelse för hur frivilligbataljonerna interagerar med samhället och deras roll i större konfliktsammanhang. Viktiga insikter om hur dessa aktörer påverkas av samhällen de verkar inom riskeras att förbises. Många studier missar att tillämpa en bredare teoretisk ansats på fallet vilket resulterar i en övertro på militära och taktiska aspekter och ignorerar kulturella och sociopolitiska dynamiker. Dessutom begränsas forskningen ofta av att den utförs nära händelserna, vilket gör det svårt att samla och analysera data om de mer omfattande sociopolitiska och kulturella aspekterna av frivilligbataljonernas aktiviteter, särskilt i en konfliktzon där tillgång till information kan vara begränsad.

1.3 Syfte

Denna studie syftar till att bidra till forskningen genom att belysa de specifika strategier och processer för resursmobilisering som användes av ukrainska frivilligbataljoner, vilket erbjuder nya insikter som kompletterar tidigare studier främst fokuserade på militära och politiska aspekter. Detta är viktigt då tidigare forskning ofta har fokuserat på de politiska och militära aspekterna av frivilligbataljoner generellt och de ukrainska frivilligbataljonerna i synnerhet, men missat den dynamiska och komplexa processen av resursmobilisering. Genom att använda RMT kan studien belysa hur de ukrainska frivilligbataljonerna kunde mobilisera ekonomiska, materiella och mänskliga resurser samt informations- och sociala nätverk för att upprätta och upprätthålla sin operativa, det vill säga verksamma, effektivitet i en föränderlig och konfliktfylld miljö. RMT som ett analytiskt verktyg kan därigenom bidra till en mer nyanserad och omfattande förståelse av icke-statliga aktörers bildande och varande i moderna konflikter.

Detta nya perspektiv kompletterar och utvidgar tidigare studier genom att ge en djupare förståelse för de sociopolitiska och kulturella faktorer som påverkade de ukrainska frivilligbataljoner bildande och varande. Denna förståelse är avgörande för att utveckla effektiva strategier för konflikthantering och fredsbyggande i en alltmer komplex global säkerhetsmiljö där icke-statliga militära aktörer kan vara delaktiga.

1.4 Frågeställning

Studiens frågeställning lyder:

”Hur kan McCarthy & Zald’s resursmobiliseringsteori bidra till att förstå hur resursmobilisering påverkade ukrainska frivilligbataljoners effektivitet under kriget i Ukraina mellan 2014–2015?”

2 Teori: resursmobilisering

Resursmobiliseringsteorin (RMT) av McCarthy och Zald fokuserar på hur sociala rörelser samlar och använder resurser för att uppnå sina mål (McCarthy & Zald, 1977, s. 1212). Teorin betonar att framgången för en social rörelse inte bara beror på graden av missnöje eller gemensamma övertygelser bland dess medlemmar utan också på förmågan att mobilisera och effektivt använda materiella och immateriella resurser såsom finansiella, materiella (i form av redskap, utrustning och tillbehör), mänskliga, informativa och sociala resurser (McCarthy & Zald, 1977, ss. 1216-1218).

Resursmobilisering enligt RMT avser därmed vilka materiella och immateriella resurser som lyckas mobiliseras och hur dessa används för att uppnå en rörelses mål. Effektiv användning av sagda resurser bidrar därmed till en effektivare rörelse, och ineffektiv användning bidrar därmed till en ineffektivare rörelse.

Teorin mäter effektiviteten för sociala rörelser genom att analysera deras kapacitet att växa, attrahera stöd och sprida sitt budskap snarare än deras omedelbara förmåga att förändra politiska beslut. Detta sker genom effektiv samordning och användning av tillgängliga materiella och immateriella resurser, det vill säga *hur* dessa nyttjas (McCarthy & Zald, 1977, s. 1216). Detta kräver en förståelse för de olika typerna av resurser (materiella och immateriella) och hur dessa kan integreras i rörelsens strategier. Enligt RMT kan en rörelse bli mer effektiv genom att:

- Bygga och upprätthålla nätverk för att säkerställa en stadig tillgång till resurser. (McCarthy & Zald, 1977, ss. 1215-1216)
- Använda media och andra kommunikationsverktyg för att attrahera stöd och resurser från både interna (nationella) och externa (internationella) aktörer. (McCarthy & Zald, 1977, ss. 1216-1217, 1223)
- Implementera organisatoriska strukturer som optimerar användningen av de insamlade resurserna. (McCarthy & Zald, 1977, ss. 1216, 1221, 1226)
- Analysera och anpassa taktiker för att möta föränderliga omständigheter och förutsättningar. (McCarthy & Zald, 1977, s. 1217)

RMT betonar således att det inte räcker att veta vilka resurser som finns tillgängliga, utan att det är lika viktigt att förstå processerna och strategierna för hur dessa resurser samlas in och används. Detta inkluderar att analysera tillvägagångssätten för insamlingsmetoder, organisatoriska strukturer och taktiker för resursanvändning (1977, ss. 1216–1217). Genom att analysera *hur* resurser mobiliserades i förhållande till *vad* som mobiliserades kan en djupare förståelse fås för hur rörelser i form av icke-statliga militära aktörer, i detta fall de ukrainska frivilligbataljonerna, effektivt kunde upprätta och upprätthålla sin verksamhet trots föränderliga omständigheter.

Sammanfattningsvis kan effektivitet enligt RMT brytas ned till följande: om mycket resurser mobiliseras som ej nyttjas innovativt och optimalt leder detta till en ineffektiv rörelse, men om få resurser mobiliseras och nyttjas innovativt och optimalt leder detta till en effektiv rörelse.

Det är viktigt att notera att teorins fokus dock kan leda till att andra viktiga faktorer, såsom ideologiska drivkrafter, kulturella bindningar och politiska dynamiker inte får tillräcklig uppmärksamhet. Detta är medvetet betraktat faktum som inte påverkar studiens forskningsansats.

3 Operationalisering

Då resursmobiliseringsteorin (RMT) betonar vikten av både immateriella och materiella resurser som ekonomiska medel, arbetskraft, information och nätverk (McCarthy & Zald, 1977, ss. 1216–1218) där både *vad* som mobiliseras och *hur* dessa mobiliseras är väsentligt har teorin brutits ned till tre huvudkategorier: *resurser*, *organisation* och *politiska möjligheter*.

Kategorin "resurser" undersöker de materiella och immateriella resurser som frivilligbataljonerna mobiliserade. Begreppet "resurser" är brett och kan vara diffust, därför baseras denna kategori på en vetenskaplig tolkning av vad som är avgörande för en organisations grundläggande funktion: ekonomi i form av pengar, materiella i form av material, verktyg, kläder, mänskliga i form av arbetskraft, kunskapsmässiga i form av information och träning (Lloyd & Aho, 2020).

Denna tolkning är i linje med RMT, då McCarthy och Zald framhåller att "resource aggregation (money and labor) requires some minimal form of organization" (1977, s. 1216), vilket innebär att finansiella resurser måste samlas in och organiseras för att stödja rörelsens verksamhet. Materiella resurser är också kritiska för en rörelsens operativa kapacitet då RMT påpekar att "the amount of activity directed toward goal accomplishment is crudely a function of the resources controlled by an organization" (McCarthy & Zald, 1977, s. 1221). Mänskliga resurser, i form av arbetskraft och volontärer, är viktiga för att uppnå rörelsens mål. McCarthy och Zald noterar att "social movements may depend heavily upon volunteer labor" (McCarthy & Zald, 1977, s. 1221). Information och kunskap är nödvändiga för att koordinera aktiviteter och utveckla strategier, och teorin framhåller att effektiv informationsdelning är avgörande (McCarthy & Zald, 1977, s. 1215). Sociala resurser, såsom nätverk och stöd från externa grupper, är också centrala enligt teorin. McCarthy och Zald diskuterar hur "the involvement of individuals and organizations from outside the collectivity" (1977, s. 1216) är avgörande för resursmobilisering, detta binds till viss del in i "information" men hanteras som en separat punkt för att skilja på kunskapen hos individer och individerna själva.

Därmed kan *vad* som mobiliserades fastställas inom ramen för vad RMT menar med "resurser", där exempelvis "ekonomiska resurser" avser pengar och "information och kunskap" avser träning av anhängare. Begreppet "resurser" bryts således ned till konkreta och analysbara underkategorier som

tydligt relaterar till både teorin och forskningsfrågan, i stället för att innefatta en diffus tolkning av vad begreppet kan innebära.

Huvudfrågan för kategorin lyder ”hur mobiliserade frivilligbataljonerna sina resurser?” och underkategorierna för begreppet ”resurser” presenteras nedan.

- Ekonomiska resurser (pengar, krigsfynd, kompensation)
- Materiella resurser (vapen, kläder, utrustning)
- Mänskliga resurser (arbetskraft i form av volontärer, anhängare)
- Information och kunskap (information, underrättelse, träning)
- Sociala resurser (nätverk, samhällsengagemang, internationella anhängare)

Organisation: Denna kategori analyserar frivilligbataljonernas organisatoriska struktur och deras effektivitet. Detta anknyter till RMT:s antagande att sociala rörelseorganisationer bygger och upprättar kontaktnät för ett stadigt flöde av resurser, samt att organisationens struktur optimeras för att nyttja resurser på ett effektivt sätt (McCarthy & Zald, 1977, s. 1220). Kategorin granskar således intern struktur (organisationens struktur), insamlings- och mediekampanjer (flöde av resurser), samarbete med andra enheter och aktörer samt rekryterings- och utbildningsprocesser (kontaktnät) och även den operativa effektiviteten (nyttjandet av resurser i verksamheten). Huvudfrågan för denna kategori är ”Hur organiserades frivilligbataljonerna för att möjliggöra operativ effektivitet?”

- Strukturer och samarbetsförmåga
- Insamlings- och mediekampanjer
- Taktiker för rekrytering och engagemang av volontärer
- Operativ effektivitet

Politiska möjligheter: Denna kategori analyserar den politiska kontexten som påverkade bataljonernas förmåga att mobilisera resurser inklusive regeringens stöd eller motstånd och relevant lagstiftning. Denna aspekt är relevant med tanke på RMT:s fokus generella fokus på interna och externa aktörer för att attrahera stöd och resurser, men även för kontaktnät. För en icke-statlig militär aktör blir de politiska förhållandena, både med myndigheter och andra aktörer, som kan påverka en rörelses framgång därmed väsentliga inom kontexten av RMT (McCarthy & Zald, 1977, ss. 1217-1219). Att således undersöka partnerskap och allianser, men även lagar och regler som reglerade möjligheterna till bildandet och upprättandet av sådana kontakter, blir aktuellt i anknytning till RMT.

Huvudfrågan för denna kategori är ”Hur samarbetade frivilligbataljonerna med andra aktörer och vilka lagar och regler påverkade deras verksamhet och finansiering?”

- Partnerskap och allianser
- Lagar och regler för verksamheten och finansiering

4 Metod

Studien använder en kvalitativ textanalys för att besvara forskningsfrågan. Materialet bygger på en kombination av primärkällor, så som intervjuer, och sekundärkällor som rapporter, mediapublikationer, inlägg på sociala medier samt i viss mån akademiska arbeten. Denna metod är värdefull eftersom den tillhandahåller en bred och varierad uppsättning av perspektiv och information som kan analyseras för att upptäcka underliggande teman och mönster. (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns, & Wängnerud, 2017, ss. 210-211) (Boréus & Bergström, 2018, s. 50)

För att bemöta begränsningarna och deras potentiella påverkan på studiens reliabilitet och validitet har en reflekterande och kritisk ansats antagits genom hela forskningsprocessen. En bred bas av källor, för triangulering, har använts för att öka studiens trovärdighet medan en transparent metodik för datainsamling och analys har tillämpats för att stärka studiens reliabilitet (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns, & Wängnerud, 2017, ss. 123-124).

Studiens fokus på ukrainska frivilligbataljoner under 2014–2015 är motiverat av periodens betydelse för konfliktdynamiken och utvecklingen av icke-statliga militära aktörer i Ukraina. Denna initiala fas av konflikten var avgörande för nationens försvar och säkerhetsstruktur innan en mer formaliserad integration med statliga styrkor skedde (Hunter, 2018, s. 100). Tidsramen erbjuder insikter i de första utmaningarna och strategierna under denna avgörande övergångsperiod. Andra perioder hade kunnat vara efter integrationen, eller efter Rysslands fullskaliga invasion 2022.

Frivilligbataljonerna valdes som fall på grund av deras unika position i krigets landskap där de har spelat en central roll i en internationell konflikt. Ingen specifik frivilligbataljon har nyttjats på grund av en övergripande brist på information. Således behandlar studien en bred palett av frivilligbataljoner med särskilt fokus av de mest framstående och erkända bataljonerna då det enbart är dessa som berörs i mediapublikationer, rapporter och sociala medier.

För att samla in material till studien har fyra huvudsakliga sökmotorer och databaser använts: Google Scholar, Google, DiVA och Anna Lindh-bibliotekets databas. Google Scholar ger tillgång till ett brett utbud av vetenskapliga artiklar och akademisk litteratur, vilket möjliggjort djupgående sökningar. DiVA, ett digitalt vetenskapligt arkiv, erbjuder avhandlingar och forskningsrapporter. Anna Lindh-bibliotekets databas vid Försvarshögskolan ger tillgång till specialiserade dokument inom försvar och säkerhet, vilket kompletterar de andra källorna och stärker studiens vetenskapliga grund.

Data har inhämtats genom att söka efter operationaliseringens ingående delar, exempelvis ”ukrainska volontärbataljoner ekonomi”. Därefter har materialet strukturerats i mappar indelade enligt operationaliseringen för att underlätta en systematisk och organiserad analys av informationen, vilket är centralt för en textanalys (Boréus & Bergström, 2018, ss. 50-51). Materialet har sedan granskats och analyserats för att i slutändan bidra till att besvara forskningsfrågan. Exempelvis hur ”ekonomiska resurser” och ”mänskliga resurser” mobiliserades och vilken inverkan detta hade på frivilligbataljonernas operationella effektivitet.

4.1 Avgränsningar

Tidsmässigt fokuserar studien på åren 2014 till 2015, en period som markerar de mest intensiva faserna av konflikten i Ukraina och den initiala bildningen av frivilligbataljonerna (Hunter, 2018, ss. 89-90). Denna tidsram valdes av flera anledningar, men med huvudfokus att ge en djupgående förståelse av hur frivilligbataljonerna organiserades och fungerade i början av konflikten, vilket är avgörande för att analysera resursmobiliseringens initiala faser. Slutet 2015 är motiverat av att de flesta frivilligbataljonerna hade inkorporerats under staten och kriget antog en mer konventionell och stillastående karaktär, med en tydlig front i öst (Sanders, 2017, s. 39).

De geografiska avgränsningarna innebär att studien är begränsad till Ukraina för att ge en koncentrerad insikt i de specifika utmaningar och möjligheter som frivilligbataljonerna stod inför, vilket ger en mer nyanserad förståelse för deras roll i konflikten. Andra fall hade kunnat vara konflikter kring icke-statliga aktörer utanför Ukraina.

Trots att de ukrainska frivilligbataljonernas aktiviteter är mångfacetterade fokuserar denna studie på resursmobilisering enligt RMT. Denna avgränsning är nödvändig för att ge en djupare förståelse för resursmobiliseringen, men utesluter andra relevanta områden som psykologiska effekter på soldater och civila, internationella relationers inflytande och de långsiktiga konsekvenserna av bataljonernas verksamhet. Detta fokus är avgörande för att hålla forskningen hanterbar och målinriktad.

Genom att hantera dessa begränsningar säkerställer studien sitt teoretiska ramverk och möjliggör till hanterbara och värdefulla insikter till det krigsvetenskapliga området för icke-statliga militära aktörers roll i moderna konflikter generellt, och för de ukrainska frivilligbataljonerna i synnerhet.

5 Material och tendenser

Materialet som använts i denna studie består av en kombination av vetenskapliga artiklar, forskningsrapporter från erkända statliga och icke-statliga institut samt mediapublikationer. Studien är inte språkligt begränsad och källor utanför svenska och engelska har översatts via det välrenommerade verktyget ”DocTranslator”.

Denna breda ansats har antagits för att skapa en välavvägd grund för analysen av de ukrainska frivilligbataljonernas dynamik och resursmobilisering under konflikten 2014–2015, där syftet är att skapa såväl djupgående analyser som samtida skildringar av händelseförloppet genom att triangulera data och utveckla tidigare forskningsartiklar och rapporter.

Inkluderingen av vetenskapliga artiklar och rapporter är central för att upprätthålla studiens vetenskapliga rigor och trovärdighet i enlighet kriterierna av äkthet, oberoende, samtidighet och tendens (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns, & Wängnerud, 2017, ss. 282-287). Det valda materialet erbjuder en grundlig och analytisk behandling av ämnet vilket är avgörande för att förstå de komplexa processerna och strategierna bakom frivilligbataljonernas resursmobilisering.

Studien erkänner även vikten av att också inkludera journalistiska texter. Dessa källor bidrar med en omedelbar och ofta mer detaljerad skildring av händelserna, vilket ger en rikare kontext och en djupare förståelse för de dynamiker som spelar en roll i konflikten. Journalistiska texter kan erbjuda värdefulla insikter från marken, vilket kan vara särskilt relevant när man studerar icke-statliga militära aktörers roll i en pågående konflikt, särskilt med tanke på att konflikten i form av 2014–2015 fortfarande är nära i tid till studiens skrivande 2024.

En kritisk granskning och selektiv användning av journalistiskt material genomförts, denna ansats säkerställer att studien drar nytta av de narrativa och beskrivande elementen i journalistiska texter samtidigt som den vetenskapliga integriteten och objektiviteten upprätthålls. Varje journalistisk källa har noggrant valts ut och bedömts för sin relevans, tillförlitlighet och bidrag till studiens syfte där en bakgrundskontroll på skribenten har genomförts för att säkerställa trovärdigheten. Olika typer av material möjliggör en omfattande och nyanserad analys av de ukrainska frivilligbataljonerna. Denna metodik reflekterar en strävan efter att kombinera den djupgående analysen som vetenskapliga källor erbjuder med de ofta levande och direkta skildringarna från journalistiska rapporter. På så sätt skapas en stadig grund för att förstå de ukrainska frivilligbataljonernas resursmobilisering.

5.1 Källkritik och etiska överväganden

De källor som nyttjats har verifierats för att säkerställa att de härstammar från trovärdiga och erkända organisationer, en bakgrundskontroll över legitimitet och partiskhet har gjorts på ej välrenommerade nyhetssidor, medier och företag. Varje källa har bedömts kritiskt för att identifiera och minska risken för snedvriden information. Genom att kritiskt granska varje källas perspektiv och potentiella intressen, har studien strävat efter att presentera en balanserad och objektiv analys. Detta inkluderar en noggrann bedömning av huruvida källor kan ha påverkats av politiska, ekonomiska eller andra faktorer som kan påverka deras framställning av händelserna. Således har det säkerställts att de insamlade uppgifterna är oberoende och inte hänvisar till eller är beroende av varandra. Detta stärker

trovärdigheten hos den information som presenteras eftersom den bygger på flera oberoende verifierade datakällor.

Sambandsprincipen har beaktats genom att prioritera källor som är nära knutna till händelserna, både i tid och rum. Detta innebär att studien fokuserar på samtida rapporter och dokumentation och andra medium som ger insikt i de ukrainska frivilligbataljonernas aktiviteter under konfliktperioden. Denna närhet till händelserna ger en djupare förståelse för de dynamiker och utmaningar som dessa aktörer stod inför.

Studien följer etiska riktlinjer, särskilt i nyttjandet av dåtida intervjuer och personliga berättelser från konflikttagare. Intervjudeltagare och personlig information hanterades varsamt genom att enbart nyttja tillförlitliga källor och i största mån avstå från att nämna individers personliga namn.

6 Analys

Analysen innefattar följande kapitel:

Resurser: Undersöker olika typer av resurser som mobiliserades, såsom ekonomiska, materiella, och mänskliga resurser.

Organisation: Analyserar bataljonernas organisatoriska strukturer, samarbetsförmåga och operativ effektivitet.

Politiska Möjligheter: Betraktar den politiska kontexten som påverkade mobilisering och samarbete.

6.1 Resurser

Ekonomiska resurser:

Donbassbataljonen, som är en av de mest framträdande frivilligbataljonerna, finansierades initialt nästan helt genom direkta donationer (Dunnett, 2014) vilket underlättade en snabb finansiering utan att behöva förlita sig på tredjepartstjänster såsom PayPal (Hunter, 2018, s. 92). Denna metod för direktinsättning var särskilt effektiv för att samla in mindre ekonomiska summor från en bred mängd anhängare och samtidigt undvika avgifter associerade med nätbaserade plattformar såsom Kickstarter (Hunter, 2018, s. 92).

Vissa bataljoner skilde sig genom sitt starka stöd från oligarken Kolomojskyj (Gzirian, 2015) som spenderade miljontals dollar på att finansiera utbildning, utrustning och stöd (Cohen & Green, 2016). Denna omfattande finansiering återspeglades i högre löner för exempelvis Dnipro-1-bataljonen jämfört

med Donbassbataljonen, där medlemmarna konsekvent inte mottog någon ersättning alls från organisationen (Walker & Amos, 2014). Denna finansiering för Dnipro-1 spelade sannolikt en kritisk roll för att förhindra att de pro-ryska separatister tog över staden Dnipropetrovsk 2014, då Kolomojskyjs initiativ att finansiera Dnipro-1-bataljonen gav dem tillräckliga medel för konflikten (Cohen & Green, 2016).

Kontrasten i finansieringsmekanismer mellan frivilligbataljonerna Donbass och Dnipro-1 illustrerar en del av den varierande naturen av resursmobilisering inom olika frivilligbataljoner. Medan vissa bataljoner förlitade sig på offentliga donationer och direkta insättningar hade andra fördelen av betydande privat stöd och även i vissa fall direktstöd från regeringen (Vlasova, 2014), vilket möjliggjorde exempelvis bättre utrustning till sina medlemmar.

Trots frivilligbataljonernas eventuella antagande och inkorporation in i den ukrainska staten, där staten började delge en grundlön och grundläggande utrustning, så var detta oftast otillräckligt för de olika frivilligbataljonerna att lösa sina uppgifter. Detta innebar att stödet från ”crowdfunding”, familjemedlemmar, lokala företag eller oligarker fortsatte. (Klein, 2015)

Denna diversifiering av finansieringskällor understryker vikten av ekonomiska resurser för frivilligbataljonernas förmåga att mobilisera, organisera och genomföra operationer, vilket är direkt relevant för studiens forskningsfråga om resursmobiliseringsteorins tillämpning på de ukrainska frivilligbataljonernas strategier och processer.

Materiella resurser:

Bristen på utrustning var initialt en stor utmaning för frivilligbataljonerna där i vissa fall enbart en tredjedel av soldaterna i en grupp hade tillgång till gevär. Detta ledde till att bataljonerna även här behövde lita på civila donationer för att förvärva nödvändig utrustning, men även bidrag i form av mat, handdukar, byggutrustning och senare även fordon. (Hunter, 2018, ss. 91-93; Oleinik, 2018, s. 364) I många fall behövde frivilligbataljonerna strida med det som fanns till hands, vilket innebar olika uniformer och vapensystem av varierande kvalitet och åldrar (Cohen & Green, 2016).

Dock fanns det bataljoner vilka fick sina vapen donerade direkt från regeringen, möjligtvis på grund av personliga kontakter (Vlasova, 2014). Detta påvisar att innovation var en nyckelfaktor för den inledande resursmobiliseringen kopplat till vapensystem och andra materiella resurser (Hunter, 2018, ss. 93-94). Utöver detta skedde även byteshandel med den ukrainska armén (UAF), där mat och bränsle ofta byttes mot militär utrustning som vapen och ammunition (Hunter, 2018, s. 99).

Den initiala bristen på utrustning var dock inte ett hinder som frivilligbataljonerna inte kunde övervinna. Med tiden och allt eftersom fler frivilligbataljoner antogs av den ukrainska staten började

vapen och utrustning strömma till bataljonerna, men utveckling understöddes till stor del av tidigare nämnda privata bidrag där cirka 60–70% av de medel som krävdes av bataljonerna försågs via privata vägar (Cohen & Green, 2016). Dessa bidrag möjliggjorde medicinsk hjälp, måltider, utrustning och andra nödvändigheter som införskaffades både via nationella och internationella vägar (Oleinik, 2018, s. 365).

Utvecklingen av införskaffningen syns tydligt i Azovbataljonen, som inte bara välutrustade med tunga vapen, utan även hade planer på att utöka sin kapacitet genom att skapa en stridsvagnsenhet, vilket indikerar en hög grad av organisatoriskt och finansiellt oberoende från den ukrainska staten (Baczynska, 2015). Denna kapacitet att skaffa tunga vapen och fordon understryker hur vissa bataljoner, med tillräckliga materiella resurser, kunde öka sin militära effektivitet och autonomi i konflikten.

Det är dock viktigt att notera att trots frivilligbataljonernas ökade antagande av den ukrainska staten så stödde sig vissa bataljoner, såsom Aidar, Donbas, Dnipro-1, Azov och andra delar av högersektorns bataljoner, på sina ledares kontakter för att skaffa vapen och materiel, vilket inte bara gjorde dem till mer effektiva stridsenheter utan även påverkade deras organisation och relation till det ukrainska samhället de tjänade positivt.

En väsentlig aspekt av denna införskaffning av materiell, som oftast var juridiskt begränsad, inkluderade att använda allt från politiska, affärsmässiga och även kriminella kontakter för att skaffa fler och tyngre vapen. Detta i sin tur ledde till att bataljoner med mer kriminella band inriktades på att tjäna mindre och mer sekulära samhällen där en volontärsoldats status och band till samhället kunde användas för att uppmuntra disciplin, samt att löften om byten på slagfältet till volontärerna ofta kunde ersätta ekonomisk kompensation. (Wood, 2022, s. 123)

Mänskliga resurser

I samband med mobiliseringen av volontärer från skilda delar av nationen och bildandet av ett stort antal frivilligbataljoner blev den starka patriotiska drivkraften och det djupt rotade engagemanget för att värna om landets suveränitet tydligt.

Det betydande antalet bildade frivilligbataljoner, med runt 70 bataljoner med olika inriktningar (Cohen & Green, 2016), visar på en omfattande mobilisering av mänskliga resurser som inledningsvis var oregerat men strukturerades efterhand som de diverse bataljonernas karaktär och organisation befästes. Denna breda volontärrörelse visar således på en kollektiv och bestämd ansträngning från befolkningen att via icke-statliga medel stötta nationen. I en kontext av nationell kris drevs många ukrainare av en stark känsla av patriotism och en vilja att försvara sin nationella suveränitet vilket möjliggjorde en omfattande mobilisering av humankapital. (Rachkevych, 2014)

Expertisen inom dessa frivilligbataljoner varierade avsevärt då många volontärer hade begränsad militär erfarenhet och kom från civila yrken, det var primärt deras vilja att lära och anpassa sig snabbt gjorde det möjligt för dem att utveckla nödvändiga färdigheter på fältet (Cohen & Green, 2016). Dock fanns det även volontärer med tidigare militär eller polisiär erfarenhet, vilkas kunskaper var ovärderliga för att träna rekryter och forma effektiva stridstaktiker (Cohen & Green, 2016).

Denna blandning av expertis bidrog till att skapa dynamiska och flexibla enheter som kunde agera effektivt under de ofta kaotiska och föränderliga förhållandena på slagfältet. Volontärbataljonerna bestod av individer från olika bakgrunder, inklusive tidigare Euromajdan-deltagare och öst-ukrainska invånare som talade ryska (Globalsecurity, 2015; Walker, 2014b) vilket ytterligare indikerar en mångfald av erfarenheter inom volontärgrupperna.

Detta stärks av faktumet att en del volontärer hade deltagit i andra konflikter eller hade bakgrund från säkerhetssektorn, medan andra lärde sig allt från grunden, vilket skapade en diversifierad erfarenhetsbas med en unik kultur inom de respektive bataljonerna där kunskapsöverföring och kamratskap spelade centrala roller. Dessa erfarna medlemmar blev ofta ledare och instruktörer vilket snabbt höjde de operativa kapaciteterna inom vissa frivilligbataljoner (Cohen & Green, 2016).

Även bataljonernas kultur, där grader och traditionell militär disciplin inte alltid spelade en avgörande roll, visar på vikten av mer abstrakta faktorer som karisma, stridsledningserfarenhet och viljan att kämpa som viktiga egenskaper bland volontärerna. Denna inställning, kombinerat med volontärernas gemensamma erfarenheter från Euromajdan-protesterna och deras deltagande i strider, skapade en unik "esprit de corps", eller "laganda", som bidrog till deras stridsvilja och sammanhållning i stridens hetta (Cohen & Green, 2016).

Information och kunskap:

Frivilligbataljonernas effektivitet byggde som tidigare nämnt på deras förmåga att snabbt anpassa sig till skiftande krigsförhållanden, vilket i hög grad berodde på effektiv informationsdelning. Frivilligbataljonerna förlitade sig ofta på starka personliga och lokala nätverk för att samla och sprida underrättelseinformation (Vice, 2014). Denna typ av information kunde innefatta allt från fiendens positioner till deras taktiska förflyttningar vilket gjorde att bataljonerna kunde agera proaktivt och undvika överraskningar på slagfältet. Dessa improviserade och ad hoc-metoder för att samla in och genomföra operationer var nödvändiga på grund av dels statens oförmåga till understöd, dels på grund av de snabba förändringarna på slagfältet och behovet av att anpassa sig till nya hotbilder. Samtidigt innebar detta tillvägagångssätt en utmaning för att upprätthålla enhetlig taktisk doktrin och säkerställa samordnade insatser mellan olika bataljoner och med den reguljära armén. (Käihkö, 2018, ss. 159-160)

Trots bataljonernas betydelse för Ukraina utgjorde deras självständighet och ofta löst strukturerade natur en utmaning för den ukrainska statens försök att etablera kontroll och koordination över dem, vilket även påverkade spridningen av information och kunskap mellan samtliga parter (Käihkö, 2018, ss. 155-156). Staten använde sig således av olika strategier för att integrera bataljonerna i den formella strukturen, samtidigt som man behöll en viss grad av operativ flexibilitet. Dessa strategier inkluderade att underminera, samarbeta med, inkorporera och ibland tvinga bataljonerna att underordna sig statlig kontroll.

När det gäller taktisk träning tog bataljonerna ofta saken i egna händer (Cohen & Green, 2016). I brist på formella träningsprogram utvecklade många grupper sina egna interna utbildningsrutiner där erfarna soldater delade med sig av sina kunskaper och färdigheter till nyare medlemmar (Biloslavo, 2014). Denna praktik bidrog inte bara till att höja den allmänna stridsberedskapen utan främjade också en känsla av kamratskap och enhet inom bataljonerna. Veteraner från tidigare konflikter, eller de med tidigare militär bakgrund, spelade ofta nyckelroller genom att dela med sig av värdefulla insikter och taktiska råd (Cohen & Green, 2016; Biloslavo, 2014; Walker, 2014b). Denna typ av kunskapsöverföring var särskilt betydande i ljuset av de många utmaningar bataljonerna stod inför, från begränsad tillgång på vapen och utrustning till bristen på en centraliserad kommandostruktur.

Sociala resurser:

Frivilligbataljonerna i Ukraina utnyttjade omfattande nätverk som sträckte sig över både lokala och internationella gränser. Dessa nätverk möjliggjorde en snabb och effektiv mobilisering av resurser, från vapen och utrustning till finansiellt stöd och volontärer (Cohen & Green, 2016). Informationsdelning, en central komponent i dessa nätverk, underlättades betydligt genom digitala plattformar och sociala medier vilket gjorde det möjligt för bataljonerna att snabbt sprida information, rekrytera nya medlemmar och samordna insatser på ett sätt som tidigare var otänkbart (Onuch, 2015, ss. 227-228). Detta var väsentligt då volontärverksamhet i början av kriget inte var ett vedertaget begrepp i konfliktlandskapet eller hade en karaktär som attraherade befolkningens stöd på den internationella arenan utanför mindre och mer lokala former (Oleinik, 2018, s. 365)

De lokala samhällenas engagemang visade sig vara kritiskt, inte bara i form av direkta bidrag till bataljonerna utan även genom att skapa ett grundläggande samhällsstöd som legitimerade och uppmuntrade vidare deltagande. Denna form av stöd sträckte sig från logistisk hjälp till moraliskt och materiellt stöd (Shevchenko, 2014), vilket stärkte bataljonernas kapacitet och motståndskraft i fält (Vorona & Bobrytskyi, 2021, s. 7). Samhällenas direkta engagemang och självorganisering speglade en djupt rotad känsla av samhörighet och en kollektiv strävan efter nationell suveränitet och säkerhet. Det är dock viktigt att notera att samhällena även bidrog till den statens officiella styrkor där den

tydligaste rollen främst var i logistik- och sjukvårdsfunktioner kopplat till leverans av mat, materiel, medicin och sjukvårdstransporter (Vorona & Bobrytskyi, 2021, s. 7; Oleinik, 2018, ss. 374-375).

Internationella nätverk och grupper spelade också en betydande roll genom att tillhandahålla ytterligare resurser, expertis och ibland även internationella volontärer (Cohen & Green, 2016; Biloslavo, 2014). Dessa externa bidrag utvidgade inte bara, likt tidigare nämnt, bataljonernas operativa förmåga utan bidrog även till att internationalisera konflikten och på så sätt skapa ytterligare empati och stöd internationellt. Denna uppmärksamhet och stöd kan ha varit avgörande för att upprätthålla moral och motivation och säkerställa att bataljonernas ansträngningar erkändes på en global nivå.

Den digitala erans inverkan genom sociala medier och online-plattformar kan inte underskattas då dessa verktyg möjliggjorde en snabb och bred spridning av information, mobiliseringsuppsmaningar och logistisk koordination. Sociala medieplattformar som Facebook (Oleinik, 2018, s. 375) användes inte bara för att sprida information och samla stöd utan även för att organisera direkta aktioner, samordna insatser och kommunicera strategier. Denna digitala dimension av mobilisering introducerade en ny dynamik i hur frivilligbataljonerna kunde agera och reagera på fältet, vilket resulterade i en förhöjd anpassningsförmåga och operativ effektivitet.

Slutligen var samverkan mellan dessa olika faktorer, det vill säga lokala och internationella nätverk samt användningen av digitala verktyg, avgörande för bataljonernas effektivitet då denna mobilisering underströk vikten av en holistisk tillgång till resursmobilisering, där varje komponent spelade en unik och kompletterande roll. Detta samspel mellan olika mobiliseringsmekanismer framhäver behovet av en flexibel och mångfacetterad strategi för att framgångsrikt navigera och utnyttja det komplexa landskapet av modern konflikt och motstånd.

6.2 Organisation

Strukturer och samarbetsförmåga

Ett framträdande drag hos de ukrainska frivilligbataljonerna var deras heterogena (Oleinik, 2018, s. 370) och ofta ad hoc-artade natur, vilket återspeglade en bred variation i ledarskap och befälsstrukturer (Wood, 2022, s. 122; Oleinik, 2018, ss. 365-366). Dessa bataljoner uppstod ur en kombination av individuella initiativ, gemenskapsdrivna insatser och till viss del statligt stöd, vilket resulterade i en mångfald av organisatoriska modeller.

Effektiva ledare var de som lyckades skapa starka band och förtroende bland sina trupper, vilket ofta uppnåddes genom att dela gemensamma erfarenheter, mål och ideologiska övertygelser (Wood, 2022, s. 124). Dessa ledare kunde mobilisera resurser genom att använda sig av personliga och

professionella nätverk (Walker, 2014b), vilket gav tillgång till nödvändig utrustning och finansiering (Oleinik, 2018, s. 374).

För många ledare var dock det initiala institutionella stödet lågt, vilket skapade en snabb utbrändhet och således en stor omsättning av personal i högre ansvarsområden (Oleinik, 2018, s. 378). Detta innebar en negativ påverkan på frivilligbataljonerna och övriga volontärorganisations operativa förmåga.

Befälsstrukturen inom bataljonerna varierade också stort, från mer traditionella militära hierarkier till platta och flexibla organisatoriska uppbyggnader. Bataljoner med en mer konventionell hierarkisk struktur tenderade att ha enklare tillgång till statligt stöd och resurser, då de lättare kunde integreras i den formella militära strukturen och samarbetas med. (Wood, 2022, ss. 120-121)

Dock, på grund av den initiala bristen på en formell befälsstruktur inom bataljonerna, var det svårt att standardisera träning, taktik och användning av resurser, något som resulterade i varierande grad av effektivitet och disciplin bland de olika bataljonerna (Käihkö, 2018, s. 155). Vissa frivilligbataljoners ambitioner och deras nära kopplingar till oligarker eller kriminella nätverk riskerade även att politisera enheterna, vilket potentiellt kunde undergräva Ukrainas statsbildning och möjlighet till demokratisering och internationellt stöd (Klein, 2015).

Inkorporeringen av frivilligbataljonerna i staten, såsom Nationalgardet och inrikesministeriets specialpolisstyrkor (Gzirian, 2015), markerade en betydande förändring i ledarskapet och befälsstrukturen inom dessa aktörer. Genom denna process fick bataljonerna tillgång till bättre resurser, utbildning och logistiskt stöd samtidigt som de blev underordnade statens militära ledningsstrukturer (Peterson, 2015). Denna förändring bidrog till att förbättra deras förmåga att utföra operationer på ett mer disciplinerat och enhetligt sätt.

Å andra sidan gjorde frivilligbataljoner med mindre formella befälsstrukturer det möjligt för en snabb anpassning till föränderliga slagfältsförhållanden, även om de kunde uppleva svårigheter med långsiktig hållbarhet och disciplin (Wood, 2022, ss. 120-121).

Detta syns tydligt i framgången att integrera många av frivilligbataljonerna in den officiella försvaret, då detta medförde nya utmaningar såsom potentiella konflikter mellan volontärernas ursprungliga ideologiska drivkrafter och den mer byråkratiska militära organisationen (Klein, 2015; Góral ska, 2015). Dessutom fortsatte vissa grupper operera med en viss grad av autonomi, vilket ibland ledde till spänningar med de reguljära förbanden (Gzirian, 2015).

Insamlings- och mediekampanjer

Nyttjandet av digitala verktyg och plattformar möjliggjorde en effektiv nationell och internationell mobilisering av väsentliga resurser och uppmärksamhet för den pågående konflikten. Webbplatser för organisationer, crowdfunding-plattformar, insamlingsportaler och sociala medier (Oleinik, 2018, s. 374), tillsammans med den framväxande tekniken i form av internetkommunikation och online-kampanjer (Shevchenko, 2014), har framstått som centralt för att mobilisera resurser (Pankova & Kasperovych, 2023, s. 113). Dessa verktyg var en enkel process för att nå ut till omvärlden utöver en kostnadseffektiv metod för att samla in donationer oberoende av geografiska och tidsmässiga hinder (People's Project, 2024).

Informations- och kommunikationsplattformar var även kritiska då de agerade som databaser för att samla och dela viktig information om behoven hos specifika grupper, såsom ukrainsk militärpersonal och civila i nöd (Shevchenko, 2014). Således kunde dessa plattformar genom en välorganiserad och målinriktad fokus möta de akuta behoven i de konfliktdrabbade områdena.

Sociala medier spelade en avgörande roll för att bibehålla kommunikationen och sprida viktiga meddelanden (Góral ska, 2015). Förmågan att agera som centrala informationsnav underlättade en sömlös samordning och kommunikation mellan och inom frivilligbataljonerna, med bidragsgivare och med de som behöver stöd, vilket starkt påverkade bataljonernas förmåga att operera effektivt.

Användningen av sociala medieplattformar var avgörande för att höja medvetenheten och engagera anhängare och sympatisörer då detta möjliggjorde en uppvisning av frivilligbataljonernas verksamhet för att bygga gemenskaper och interagera direkt med sina anhängare (Semenchenko, 2014). Dessutom har Facebooks initiativ att avstå från donationsavgifter markerat en betydande milstolpe i hur sociala medier kan stödja ideella ansträngningar. Denna direkta interaktion med följare bidrog till skapandet av en engagerad och lojal bas av anhängare (Chalupa, 2014).

Utöver detta genomfördes även insamlingskampanjer internationellt till olika regeringar och myndigheter (Weiss, 2015), vilket sannolikt bidrog till en annan, mer intim, kontakt mellan de konfliktdrabbade och den internationella stöttningen.

Taktiker för rekrytering och engagemang av volontärer

Likt tidigare nämnt var en stor inledande faktor för att attrahera volontärer utnyttjandet av politiska, affärsmässiga och kriminella kontakter för att förse bataljonerna med vapen; något som lockade högkvalitativa rekryter. (Wood, 2022, s. 120) Denna strategi var inte bara avgörande för att öka bataljonernas militära kapacitet utan också för att skapa en stark känsla av tillhörighet och lojalitet då tillgångarna skapade en trygghet. Genom att även erbjuda potentiellt byte från slagfältet kunde bataljonernas ledare motivera volontärer att ta större risker och bidra mer effektivt till stridsinsatserna (Wood, 2022, s. 122).

En särskild effekt av detta var att bataljonerna fick en bred, heterogen grupp av volontärer (Klein, 2015), vilket inkluderade de med kriminella anknytningar samt tidigare lagförande myndighetspersoner utöver olika etniska och professionella bakgrunder (Wood, 2022, s. 122). Denna mångfald kunde ha utgjort en betydande utmaning för enhetlighet och disciplin, men bataljonernas ledarskap lyckades navigera dessa utmaningar genom att anpassa sina rekryterings- och motivationsstrategier för att uppmuntra samarbete och kamratskap. Då varje bataljon stod inför olika utmaningar kopplat till bataljonens karaktär, disciplinära struktur och förmåga till samarbete var det väsentligt att bataljonsledningen kunde svara snabbt på skiftande omständigheter och utnyttja volontärernas unika färdigheter och kapaciteter. Detta innebar att många frivilliga fick en "lära genom att göra"-erfarenhet, ofta under verkliga stridsförhållanden. Trots begränsningarna fanns det exempel på bataljoner som lyckades organisera mer strukturerade träningsprogram, särskilt när de fick stöd från UAF eller volontärer med militär bakgrund (Cohen & Green, 2016).

Ytterligare en stor faktor var en direkt manifestation av civilsamhällets engagemang drivna av en stark vilja och patriotism (Walker & Amos, 2014). Dessa faktorer möjliggjorde att frivilligbataljonerna lyckades övervinna betydande brister i den formella militära strukturen genom att effektivt mobilisera och utnyttja mänskliga resurser (Vorona & Bobrytskyi, 2021, s. 7). Denna höga motivation och stridsanda blev ett kännetecken för de ukrainska frivilligbataljonerna och härleddes således inte enbart från militär träning eller materiell utrustning, utan främst från en djupgående önskan att försvara sitt land (Walker & Amos, 2014). Detta var en ovärderlig resurs som bataljonernas ledarskap kunde utnyttja för att rekrytera och behålla volontärer, trots att de stod inför enorma utmaningar.

Operativ effektivitet

Likt tidigare nämnt har frivilligbataljonerna utmärkt sig i flera aspekter som kritiska aktörer i Ukrainas kamp mot de pro-ryska separatisterna, där bataljonernas operativa effektivitet har påverkat utfallet av militära konfrontationer avsevärt (Chalupa, 2014). Deras framträdande roll har inte bara präglats av deras förmåga att agera effektivt på slagfältet, utan även deras kapacitet att fylla de vakuumsom uppstått till följd av brister i de officiella militär- och polisstyrkorna (Chalupa, 2014). Detta har inkluderat kritiska insatser såsom att tillhandahålla logistik till frontlinjerna och att direkt agera som pseudo-poliser samt säkerhetsenheter för kontra-terrorism i syfte att upprätthålla ordning i områden drabbade av separatism (Walker, 2014b; Rachkevych, 2014).

I närstrider, som vid Karlivka, visade exempelvis Donbasbataljonen mod och förmåga att inflektera förluster på fienden trots numerära och materiella nackdelar, där 25 man från bataljonen stred mot initialt 100 motståndare och efterhand uppåt 300 (Rachkevych, 2014). Denna händelse, där bataljonen var kraftigt underlägsen både i antal och utrustning, belyser dock de strategiska och taktiska

svagheterna i att förlita sig för mycket på frivilligbataljoner i regelrätta militära konflikter mot en starkare och mer konventionell aktör. Deras förluster var betydande och trots ett starkt motstånd var de tvungna att dra sig tillbaka. Detta understryker en central punkt i analysen av frivilligbataljoner i närstrid: mod och uppoffring är kritiska, men utan tillräcklig utrustning och stöd är deras långsiktiga hållbarhet och effektivitet begränsad.

Dock var denna semi-självständiga förmåga att operera också en avgörande faktor som möjliggjorde ett snabbt och anpassningsbart svar på föränderliga stridsförhållanden. Detta ter sig i faktumet att stridsoperationer oftast understöddes av personliga kontakter skapad genom exempelvis handel eller logistikförsörjning, där kontaktuppgifter mellan olika aktörer utbyttes och skapade en direkt linjeväg mellan exempelvis stridande trupp och artilleriunderstöd (Walker, 2014b). Detta skiljer dem från de traditionella militärenheternas ofta byråkratiskt tyngda reaktionsmönster vilket var särskilt relevant för UAF som även hanterade låg moral, dålig utrustning och korruption (Chalupa, 2014).

Trots utmaningarna av integrationen in i de officiella styrkorna har frivilligbataljonernas övergång från en relativt oreglerad milis till en erkänd komponent av den nationella säkerhetsstrukturen varit ett viktigt steg mot ökad professionalisering och långsiktig operativ hållbarhet. Exempelvis för Azovbataljonens inre integration uppgraderad militärutrustning, som T-64-stridsvagnar och pansarfordon (Peterson, 2015), vilket illustrerar en signifikant förbättring av deras stridskapacitet. Utrustade med avancerade mål- och kommunikationssystem möjliggjorde utrustning förbättrad förmåga att genomföra komplexa militära operationer. Utmaningarna av ledning- och lydnadsförhållanden mellan frivilligbataljonerna och regeringen syns också tydligt i beslutet att dra tillbaka Azov från frontlinjen 2015 (Peterson, 2015). Denna åtgärd reflekterar en djupare politisk och strategisk försiktighet, där en alltför stor autonomi för frivilligbataljoner riskerade att kompromettera den övergripande militära sammanhållningen och den strategiska ledningen av säkerhetspolitiken från regeringens sida.

6.3 Politiska Möjligheter

Partnerskap och allianser

2014 upplevde frivilligbataljonerna en blandning av stöd och motstånd från den ukrainska staten. Frivilligbataljonernas spontana bildande och självständiga agerande passade inte väl in i den formella militära strukturen vilket skapade spänningar mellan de två aktörstyperna (Käihkö, 2018, ss. 158, 160). Samtidigt erkändes bataljonernas värde i att fylla det omedelbara maktvakuumet och bidra till nationella försvarsinsatser, vilket var särskilt tydligt i framgångarna frivilligbataljonerna hade 2014 (Gzirian, 2015). Denna ambivalens ledde till en komplicerad relation där regeringen strävade efter att balansera behovet av att utnyttja bataljonernas kapaciteter med behovet av att upprätthålla statlig

suveränitet och kontroll över våldsmonopolet. Denna komplicerade relation blev särskilt tydligt efter de militära nederlagen vid Debaltseve och Ilovaisk, där kritik väcktes inom bataljonerna mot arméns ledning, något som pekade på djupare problem relaterade till regeringens kompetens (Bateson, 2014).

Konflikten möjliggjorde en snabb mobilisering av resurser, medan den politiska osäkerheten försvårade samordningen med statliga enheter och internationella aktörer (Käihkö, 2018, s. 160). Bataljonernas förmåga att agera och mobilisera resurser påverkades således starkt av det rådande politiska förhållandet vilket krävde ständig flexibilitet från deras sida. Dock, med tanke på det breda stödet, kunde bataljonernas fortsatt agera relativt fritt även trots de utmanande förhållandena och regeringens försök att integrera dem i de officiella försvarsstrukturerna (Gzirian, 2015). Däremot anses ukrainska regeringens beslut att avsätta oligarken Ihor Kolomojskyj, som finansierade flera frivilligbataljoner, från positionen som guvernör för Dnipropetrovsk-regionen 2015 en vändpunkt i regeringens försök att stärka sin auktoritet över maktcentrumet, inkluderat vissa frivilligbataljoner (Gzirian, 2015). Denna händelse illustrerar hur politiska manövrar och maktspel inom den ukrainska statsapparaten direkt påverkade bataljonernas verksamhet och deras relation till staten.

Internationella relationer och inblandning från externa aktörer spelade också en viktig roll i bataljonernas verksamhet. Internationellt stöd, både i form av materiella resurser och politisk legitimitet, stärkte bataljonernas kapacitet och inverkan. Samtidigt gjorde den internationella dynamiken dem också sårbara för förändringar i globala politiska stämningar och relationer, vilket ytterligare komplicerade deras operationella landskap (Käihkö, 2018, s. 158). Det blev därav väsentligt för den ukrainska staten att se alla icke-statliga maktspelare, det vill säga både oligarker och frivilligbataljoner, som ett och samma problem. Efter 2015 antog Ukraina således en hårdare ingångspunkt för samarbete där man antingen kunde samarbeta med regeringen eller bli helt utelämnad i framtiden (Gzirian, 2015), vilket är ett tydligt exempel på hur ukrainska staten påverkade bataljonernas verksamhet och förmåga till både mobilisering och utövandet av sina resurser.

Lagar och regler för verksamheten och finansiering

Frivilligbataljonernas uppkomst stämde inte helt överens med den existerande lagstiftningen även om dem var helt nödvändiga utifrån de extraordinära omständigheterna. Detta bekräftas genom referenser till Ukrainas konstitution och strafflagar som tillåter skapandet av ”väpnade grupperingar” i fall av extrem nödvändighet, såsom vid en väpnad aggression (Vorona & Bobrytskyi, 2021, s. 8).

Artikel 17 i Ukrainas konstitution (Fluri, Koziel, & Yermolaiev, 2013, s. 13) betonar exempelvis att försvar av landet och skydd av dess suveränitet, territoriella integritet och odelbarhet är en av de viktigaste funktionerna för staten, vilket ger en rättslig grund för existensen av frivilligbataljoner som en del av landets försvarsmekanism. Dock finns det även lagstiftning som understryker behovet av att

alla "säkerhetssektorns enheter" (frivilligbataljoner inkluderat) måste samordna sina insatser med Ukrainas väpnade styrkor, säkerhetstjänst och andra relevanta statliga organ för att säkerställa en enhetlig och effektiv reaktion på säkerhetsutmaningar (Fluri, Koziel, & Yermolaiev, 2013, ss. 313, 426)

Samtidigt reglerar lagstiftningen bildandet och driften av väpnade grupper utanför den formella militära och polisiära strukturen. Det finns lagar som definierar hur sådana grupper kan bildas, deras rättsliga status och hur de ska integreras i det nationella försvarssystemet. Dessa lagar syftar till att säkerställa att även om frivilliga formationer uppstår i respons på ett omedelbart behov så måste de agera i överensstämmelse med nationella och internationella lagar, inklusive de regler som rör väpnade konflikter och mänskliga rättigheter (Fluri, Koziel, & Yermolaiev, 2013, s. 313).

Som tidigare nämnt var ett av huvudproblemen som uppstod med frivilligbataljonerna deras semi-autonoma natur och hur detta passade in i den befintliga militära hierarkin och kontrollmekanismerna. Lagstiftningens ambiguitet kring dessa frågor kan ha skapat juridiska gråzoner där bataljonernas verksamhet, rekrytering och resursmobilisering kunde ifrågasättas, samtidigt kan denna flexibilitet ha varit nödvändig för att möjliggöra snabb respons och anpassning till det skiftande säkerhetsläget.

Ytterligare en viktig aspekt är att frivilligbataljonerna i stor utsträckning stöddes av lokala myndigheter, självstyrande organ och det breda civilsamhället vilket visar på en bred folklig förankring och legitimitet för deras verksamhet. Detta stöd var avgörande för bataljonernas förmåga att snabbt mobilisera resurser och rekrytera medlemmar för att möta det akuta behovet av försvar.

7 Slutsatser

Studiens ämnade att besvara frågeställningen "Hur kan McCarthy & Zald's resursmobiliseringsteori bidra till att förstå hur resursmobilisering påverkade ukrainska frivilligbataljoners effektivitet under kriget i Ukraina mellan 2014–2015?". Detta har gjorts genom att undersöka hur resursmobilisering bidrog till ukrainska frivilligbataljoners interna effektivitet och operativa kapacitet, vilket är i linje med RMT fokus på organisatoriska strategier och resursanvändning.

Sammanfattningsvis har studien genom RMT identifierat att bataljonernas operativa effektivitet berodde på deras förmåga att snabbt mobilisera ekonomiska, materiella och mänskliga resurser samt effektivt utnyttja informations- och sociala nätverk. Dessa faktorer möjliggjorde snabb anpassning till föränderliga krigsförhållanden och upprätthållande av hög stridsberedskap trots initiala brister. Genom dessa insikter har studien visat att RMT i stor utsträckning kan bidra till förståelsen att effektiv resursmobilisering var central för bataljonernas operativa framgångar i konflikten. Denna förståelse redogörs för i detalj i nedanstående slutsatser.

7.1 Effektiv resursmobilisering möjliggör en effektiv rörelse

En av de mest avgörande faktorerna för de ukrainska frivilligbataljonernas upprättande och varande under konflikten var deras förmåga att snabbt och effektivt mobilisera en mängd olika resurser. Detta gjorde det möjligt för bataljonerna att anpassa sig till ett snabbt föränderligt krigsskede och upprätthålla en hög operationell kapacitet under utmanande omständigheter.

Den initiala bristen på officiellt statligt stöd gjorde att frivilligbataljonerna var tvungna att vara innovativa i sina tillvägagångssätt för att säkra resurser. De använde sig av både lokala nätverk och internationella kontakter för att skaffa allt från personlig skyddsutrustning till tung militärutrustning. Denna förmåga att snabbt mobilisera materiellt stöd var avgörande för deras förmåga att hålla stånd och ibland även driva tillbaka bättre utrustade fientliga styrkor. Genom ”crowdfunding”, donationer från ukrainska och internationella sympatisörer samt stöd från oligarker lyckades bataljonerna finansiera allt från löpande utgifter till mer omfattande militära kampanjer. Denna ekonomiska flexibilitet underlättade snabba anpassningar till förändrade taktiska behov och bidrog till deras långsiktiga hållbarhet.

Frivilligbataljonernas förmåga att attrahera och mobilisera volontärer från en bred socioekonomisk bakgrund bidrog till en heterogen stridskraft. Den höga motivationen och beredskapen hos dessa frivilliga, som ofta drevs av en stark känsla av nationell och regional patriotism, stärkte bataljonernas effektivitet och motståndskraft. Effektiv användning av underrättelseinformation, både genom informella nätverk och mer formella kanaler spelade en kritisk roll. Förmågan att samla in, bearbeta och agera på tillförlitlig information gjorde det möjligt för dem att utföra välkoordinerade operationer och upprätthålla ett högt operativt tempo.

7.2 Betydelsen av lokala och internationella nätverk

Lokalsamhällena fungerade som centrala plattformar för rekrytering och logistik, vilket möjliggjorde snabb och anpassningsbar respons på föränderliga krigsförhållanden. Genom dessa nätverk kunde bataljonerna snabbt mobilisera kritiska resurser, vilket var essentiellt för att upprätthålla deras operativa kapacitet.

Internationella nätverk förstärkte bataljonernas materiella resurser och internationella legitimitet. Dessa nätverk bidrog inte bara med finansiering och utrustning utan också med viktig taktisk information och stöd, vilket stärkte Ukrainas suveränitet och bataljonernas internationella ställning.

Dessa nätverk var även kritiska för informationsdistribution och kommunikation, vilket underlättade samordning av taktiska förmågor. Lokala nätverk möjliggjorde effektiv underrättelsespridning vilket var kritiskt för planering och genomförande.

Genom att integrera civilsamhället och främja bredare samhällsengagemang fungerade dessa nätverk som katalysatorer som stärkte bataljonernas insatser och överlevnad. Den sociala sammanhållningen som uppstod var avgörande för att bibehålla volontärernas motivation och engagemang, vilket i sin tur bidrog till deras uthållighet och effektivitet.

7.3 Politiska och sociala dynamiker

De politiska och sociala dynamikerna i konflikten betonar frivilligbataljonernas strategiska samspel med det politiska och sociala landskapet. Mer specifikt visar analysen att deras effektivitet i konflikten inte enbart är resultatet av deras militära kapacitet utan också av deras förmåga att dra nytta av politiska möjligheter och mobilisera stöd från civilsamhället. Genom att använda nationell stolthet och en gemensam strävan efter politisk förändring kunde bataljonerna bygga starka sociala nätverk, avgörande för att upprätthålla volontärernas motivation och engagemang. Därutöver formade deras handlingar och upplevda legitimitet den offentliga opinionen och politiska beslut, vilket ytterligare stärkte deras roll i konflikten.

Frivilligbataljonernas förmåga att navigera i det komplexa politiska landskapet var kritisk för deras effektivitet. Deras uppkomst och tillväxt var nära kopplad till den inhemska politiska instabiliteten och det allmänna missnöjet mot korruption och ineffektivitet i den ukrainska regeringen. Denna politiska miljö skapade en plattform för folklig mobilisering vilket möjliggjorde för bataljonerna att snabbt expandera och öka sin kapacitet.

Socialt lyckades frivilligbataljonerna bygga en stark identitet och samhörighet baserad på nationell stolthet och gemensamma mål. Denna sociala sammanhållning underlättade snabb rekrytering och högt engagemang bland volontärerna vilket var avgörande under konfliktens inledande faser. Dessutom gav gräsrotsengagemanget bataljonerna en viss grad av autonomi från den centrala regeringen, vilket möjliggjorde en flexibilitet att anpassa sina strategier efter föränderliga stridsförhållanden på marken.

7.4 Implikationer för framtida konflikter

Insikterna från denna studie har djupgående implikationer för konflikter genom att belägga hur icke-statliga militära aktörer kan mobilisera resurser och generera en effektiv rörelse. Studien tyder på att statliga och internationella aktörer måste utveckla mer sofistikerade svar på icke-traditionella

krigföringsmetoder, inklusive att stärka civilsamhällets motståndskraft och förståelse för de sociopolitiska faktorer som driver volontärmobilisering i krisområden.

Dessutom pekar studien på behovet av att internationella rättsnormer och konflikthanteringsstrategier anpassas för att bättre adressera och integrera icke-statliga aktörers roll i både konflikteskalering och konfliktlösning. Dessa insikter bidrar till den pågående debatten om hur internationell rätt och global säkerhetspolitik kan förändras för att reflektera rollen av icke-statliga militära aktörer.

8 Diskussion

Denna studie har syftat till att applicera RMT i en krigsvetenskaplig kontext för att undersöka hur ukrainska frivilligbataljoner mobiliserade resurser för att effektivisera sitt bildande och varande i kriget i Ukraina mellan 2014–2015. RMT ursprungligen utvecklad för att analysera sociala rörelser, har möjliggjort ny förståelse inom krigsvetenskapen för icke-statliga militära aktörers resursmobiliseringsstrategier för deras operativa effektivitet, särskilt då tidigare forskning ofta har begränsats till breda analyser utan att fokusera på specifika taktiker. Studien adresserar detta genom att visa på en komplex och anpassningsbar mobiliseringsprocess i en högkonfliktsmiljö, där frivilligbataljonerna ses som dynamiska aktörer inom ett större sociopolitiskt sammanhang. Således bidrar denna studie till en djupare förståelse för de mekanismer som möjliggör ett effektivt bildande och varande. Det är dock viktigt att erkänna att ytterligare teorier skulle kunna ge en mer nyanserad bild. Exempelvis kan teorier om social identitet eller kollektiv handling sannolikt bidra till en djupare förståelse för de sociala och psykologiska dynamikerna i bataljonernas resursmobilisering. En jämförande analys med dessa teorier skulle kunna lyfta fram hur olika motivationsfaktorer spelar roll i olika konflikter, detta var dock inte möjligt med denna studies omfång.

Studien utmanar dock tidigare misslyckanden med att fullt ut adressera den dynamiska naturen av frivilligbataljonerna och deras förmåga att anpassa sig till föränderliga miljöer. Genom RMT utforskades hur dessa aktörer både bildades och upprätthöll sin operativa effektivitet i en osäker och föränderlig miljö, detta möjliggjorde en omfattande förståelse för hur frivilligbataljonerna mobiliserade och använde resurser på ett sätt som går utöver enbart militär taktik och strategi. Detta är viktigt då andra forskare, som Hunter (2018) och Bukkvoll (2019), fokuserat på politiska och militära konsekvenser utan att koppla dessa aspekter till bredare teoretiska ramverk som kan förklara underliggande sociopolitiska drivkrafter.

Studien belyser även vikten att förstå de sociopolitiska och kulturella dynamikerna som påverkar och formas av frivilligbataljonernas handlingar, vilket särskilt relevant i bland annat Karagiannis (2016) arbete som isolerade frivilligbataljonernas militära handlingar från deras bredare sociopolitiska

kontext. Genom att betona hur frivilligbataljonerna interagerade med samhället för att bilda en effektiv resursmobilisering och nyttjande av samlade resurser har värdefulla insikter som kan hjälpa till att forma mer effektiva strategier för konflikthantering, något som är relevant för både politiker och officerare, då konventionell syn på militära aktörer och strategi utmanas av studien genom att visa på hur snabb anpassningsförmåga och flexibilitet kan ersätta bristen av traditionellt militärt stöd. Denna nya, dynamiska, syn på icke-statliga militära aktörer i modern krigföring illustrerar hur avsaknaden av en central statsmakt kan skapa ett vakuum där sådana aktörer blir centrala; ett scenario som inte är omöjligt för någon nation.

För officersprofessionen understryks vikten av att förstå och implementera effektiva resursmobiliseringsstrategier då insikterna om hur icke-statliga aktörer effektivt mobiliserar resurser kan utnyttjas för att förbättra logistiska, strategiska och taktiska planer. Denna förståelse är även kritisk för att kunna utvärdera och motverka liknande strategier som används av en motståndare, vilket är avgörande för att säkerställa effektiv respons i konflikter.

En central upptäckt i analysen har varit betydelsen av digitala medier och internationella nätverk för frivilligbataljonernas resursmobilisering. Dessa faktorer, som tidigare inte utforskats i detalj utöver ”crowdsourcing” (Hunter, 2018), visar att digitala plattformar inte bara spelade en kritisk roll för informationsdistribution utan också för att skapa emotionellt och moraliskt stöd från internationella aktörer. Denna insikt kan utmana traditionella nations-begränsade perspektiv på militär resursmobilisering och peka på nödvändigheten av att uppdatera befintliga teorier och strategier för att bättre reflektera den moderna, digitaliserade och globaliserade kontexten.

Genom tillämpningen av RMT har studien inte endast berikat den akademiska diskursen utan även praktiska aspekter inom säkerhetspolitik och konflikthantering. Den detaljerade analysen av hur resurser mobiliseras och dess inverkan på operationell effektivitet levererar insikter som är direkt tillämpliga för både teoretiker och praktiker inom säkerhets- och försvarsstudier.

Studien belyser hur RMT kan utvidga vår förståelse för icke-statliga militära aktörers roller i moderna konflikter, vilket är centralt för att utveckla effektiva strategier för konflikthantering och för att förbättra vår kapacitet att hantera komplexa säkerhetsutmaningar i en alltmer globaliserad värld. Genom att tillämpa RMT inom en militär kontext bidrar studien till att berika den akademiska diskussionen kring icke-statliga militära aktörer och deras operativa effekt. Studien framhäver specifika strategier för resursmobilisering och levererar nya insikter i hur dessa aktörer effektivt kan organiseras och upprätthålla sin operativa kapacitet, vilket är av yttersta vikt för såväl forskare som beslutsfattare inom säkerhets- och försvarsområden.

Studiens metod har haft en avgörande inverkan på resultaten då implementeringen av RMT har erbjudit en stadig ram för analysen, men har i huvudsak koncentrerats på konkreta aspekter av mobiliseringen. Detta har resulterat i ett mindre fokus på de psykologiska och sociala faktorer som

också kan spela en avgörande roll i resursmobiliseringsprocessen. Vidare har nyttjandet ospecificerade frivilligbataljoner och den specifika tidsperioden 2014–2015 eventuellt exkluderat andra relevanta aktörer eller utvecklingar som ägt rum både före och efter den nämnda tidsramen. Dessutom kan den begränsade tillgången till material ha inverkat på resultaten genom att reducera analysens omfång till enbart den information som finns tillgänglig för allmänheten. Studien erkänner även att slutsatsernas generaliserbarhet begränsas av att den fokuserar på specifika bataljoner under en avgränsad tidsperiod. Framtida forskning bör inkludera en bredare urvalsram av bataljoner och perioder för att testa om de observerade mönstren håller i andra kontexter och över längre tid.

8.1 Vidare forskning

Under studien har ett vidare behov noterats kring att utvidga de teoretiska ramverken för att inkludera fler dimensioner som sociala rörelser och asymmetrisk krigföring. Jämförande studier mellan olika konflikter skulle kunna belysa olika mobiliseringsstrategier och deras effektivitet över olika kulturella och politiska kontexter, exempelvis de som involverar frivilligrupper i Mellanöstern eller Afrika. Genom att utföra komparativa analyser kan forskare identifiera universella och unika aspekter av resursmobilisering bland icke-statliga militära aktörer, vilket skulle öka förståelsen för dessa aktörers roll i modern krigföring.

Även ett perspektiv på resursmobiliseringens långtidseffekter skulle vara givande, liksom djupare utforskande av de psykologiska och kulturella faktorerna som driver rekrytering och engagemang till icke-statliga militära aktörer. Studier som utforskar modern teknologi och rollen av internationellt stöd i resursmobilisering kan ytterligare klargöra hur dessa element påverkar icke-statliga aktörers operationella kapacitet. Genom att fortsätta på dessa forskningsvägar och integrera ytterligare teoretiska perspektiv som behandlar mer abstrakta faktorer kan förståelsen för icke-statliga aktörers roller i konflikter och modern krigföring utvecklas vidare.

9 Källförteckning

- Aliyev, H. (2016). Strong militias, weak states and armed violence: Towards a theory of 'state-parallel' paramilitaries. *Security dialogue*, 47(6), ss. 498–516.
- Baczynska, G. (den 25 03 2015). *Ultra-nationalist Ukrainian battalion gears up for more fighting*. Hämtat från Reuters: <https://www.reuters.com/article/idUSKBN0ML0XI/> den 15 04 2024
- Bateson, I. (den 27 08 2014). *Volunteer battalion leader says soldiers see 'betrayal' in military strategy*. Hämtat från <https://archive.kyivpost.com/article/content/war-against-ukraine/volunteer-battalion-leader-says-soldiers-see-betrayal-military-strategy-362278.html> den 03 04 2024
- Biloslavo, F. (den 06 08 2014). *Ukraine: Far-Right Fighters from Europe Fight for Ukraine*. Hämtat från eurasianet: <https://eurasianet.org/ukraine-far-right-fighters-from-europe-fight-for-ukraine> den 15 04 2024
- Boréus, K., & Bergström, G. (2018). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys* (4:e uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Bowman, T. (den 21 03 2016). The Ulster Volunteer Force and the formation of the 36th (Ulster) Division. *Irish Historical Studies*, 32, ss. pp. 498 - 518.
- Bukkvoll, T. (2019). Fighting on behalf of the state-the issue of pro-government militia autonomy in the Donbas war. *Post-Soviet affairs*, 35(4), ss. 293–307.
- Chalupa, I. (den 05 06 2014). *In the Fight With Russia, Can Volunteer Battalions Save Ukraine?* Hämtat från Atlantic Council: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/in-the-fight-with-russia-can-volunteer-battalions-save-ukraine/> den 05 04 2024
- Cohen, M., & Green, M. (2016). UKRAINE'S VOLUNTEER BATTALIONS. *Infantry*, 105(2), ss. 66-.
- Davis, D. E. (2009). Non-State Armed Actors, New Imagined Communities, and Shifting Patterns of Sovereignty and Insecurity in the Modern World. *Contemporary security policy*, 30(2), ss. 221-245.
- Dunnett, C. (den 17 09 2014). *Ukraine's 'Battalions' Army, Explained*. Hämtat från Medium: <https://medium.com/@Hromadske/ukraines-shadow-army-b04d7a683493> den 15 04 2024
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A., & Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad. Femte upplagan*. Stockholm: Wolters Kluwer.
- Etzioni, A. (1968). Mobilization as a Macrosociological Conception. *The British journal of sociology*, 19(3), ss. 234-253.
- Fluri, P., Koziel, M., & Yermolaiev, A. (2013). *The Security Sector Legislation of Ukraine*. Kyiv: Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF).
- Globalsecurity. (den 08 04 2015). *Volunteers*. Hämtat från GlobalSecurity: <https://www.globalsecurity.org/military/world/ukraine/volunteers.htm> den 02 04 2024
- Góralaska, A. (den 18 05 2015). *Report: Volunteer battalions. Origin, operation, controversies*. Hämtat från Open Dialogue Foundation: <https://en.odfoundation.eu/a/6448,report-volunteer->

- battalions-origin-operation-controversies/#2-the-origin-of-the-establishment-of-volunteer-battalions-and-their-specificity den 15 04 2024
- Gzirian, R. (den 30 4 2015). *Ukraine's Volunteer Battalions Must Join the Military or Sheath the Sword*. Hämtat från Atlantic council: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraine-s-volunteer-battalions-must-join-the-military-or-sheath-the-sword/> den 03 04 2024
- Hunter, M. (2018). Crowdsourced War: The Political and Military Implications of Ukraine's Volunteer Battalions 2014-2015. *Journal of military and strategic studies*, 18(3), ss. 78-.
- Karagiannis, E. (2016). Ukrainian volunteer fighters in the eastern front: ideas, political-social norms and emotions as mobilization mechanisms. *Journal of southeast European and Black Sea studies*, 16(1), ss. 139–153.
- Klein, M. (2015). *Ukraine's volunteer battalions – advantages and challenges*. Stockholm: FOI.
- Komin, M., & Vileykis, A. (2016). 'Good' and 'Bad' Investments: Everything You Always Wanted to Know about Ukrainian Commanders but Were Afraid to Ask. *Connections. The quarterly journal (English ed.)*, 15(1), ss. 57–71.
- Käihkö, I. (2018). A nation-in-the-making, in arms: control of force, strategy and the Ukrainian Volunteer Battalions. *Defence studies*, 18(2), ss. 147–166.
- Käihkö, I. (2021). A Conventional War: Escalation in the War in Donbas, Ukraine. *The Journal of Slavic military studies*, 34(1), ss. 24–49.
- Lloyd, R., & Aho, W. (2020). *The Four Functions of Management: Organizing*. Hämtat från FHSU: <https://fhsu.pressbooks.pub/management/chapter/organizing/> den 29 05 2024
- McCarthy, J. D., & Zald, M. N. (Maj 1977). Resource Mobilization and Social Movements: A Partial Theory. *The American journal of sociology*, 82(6), ss. 1212-1241.
- Oleinik, A. (2018). Volunteers in Ukraine: From provision of service to state- and nation-building. *Journal of civil society*, 14(4), ss. 364-385.
- Onuch, O. (2015). EuroMaidan Protests in Ukraine: Social Media Versus Social Networks. *Problems of post-communism*, 62(4), ss. 217-235.
- Pankova, O. V., & Kasperovych, O. Y. (den 07 02 2023). Ukrainian Volunteering under Conditions of Armed Russian Aggression: Strengthening Capacities through Digitalization, Platformization and the Involvement of ICT, Network Technologies. *ECONOMIC BULLETIN OF DONBAS*, 68, ss. 113–123. doi:[https://doi.org/10.12958/1817-3772-2022-2\(68\)-113-123](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2022-2(68)-113-123)
- People's Project*. (2024). Hämtat från People's Project: <https://www.peoplesproject.com/en/about/> den 15 04 2024
- Peterson, N. (den 29 08 2015). *Putin's War: Regular and Volunteer Ukrainian Troops Vie in Mariupol*. Hämtat från Newsweek: <https://www.newsweek.com/putins-war-regular-and-volunteer-ukrainian-troops-vie-mariupol-366604> den 16 04 2024
- Rachkevych, M. (den 31 05 2014). *Civilian Donbas Battalion forming National Guard unit*. Hämtat från Kyiv Post: <https://archive.kyivpost.com/article/content/war-against-ukraine/civilian-donbas-battalion-forming-national-guard-unit-350068.html> den 16 04 2024
- Sanders, D. (2017). "The War We Want; The War That We Get": Ukraine's Military Reform and the Conflict in the East. *The Journal of Slavic military studies*, 30(1), ss. 30–49.

- Semenchenko, S. (den 14 05 2014). *Facebook*. Hämtat från Facebook: <https://www.facebook.com/dostali.hvatit/posts/749503908417719> den 15 04 2024
- Sharkov, D. (den 10 09 2014). *Ukrainian Nationalist Volunteers Committing 'ISIS-Style' War Crimes*. Hämtat från Newsweek: <https://www.newsweek.com/evidence-war-crimes-committed-ukrainian-nationalist-volunteers-grows-269604> den 16 04 2024
- Shevchenko, V. (den 29 08 2014). *Crowdfunding in Ukraine's DIY war*. Hämtat från BBC: <https://www.bbc.com/news/world-europe-28459772> den 15 04 2024
- Sussman, D. D. (2022). From “Resource Wars” to “Resources in Wars.”. *The Fletcher forum of world affairs*, 46(2), ss. 55–67.
- Umland, A. (2019). Irregular Militias and Radical Nationalism in Post-Euromaidan Ukraine: The Prehistory and Emergence of the “Azov” Battalion in 2014. *Terrorism and political violence*, 31(1), ss. 105–131.
- Vice. (den 2 09 2014). *The New Rebel Offensive: Russian Roulette (Dispatch 72)*. (VICE) Hämtat från Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=hgrSb8G57cI&list=PLw613M86o5o5zqF6WJR8zuC7Uwyv76h7R&index=73> den 15 04 2024
- Vlasova, A. (den 21 06 2014). *Volunteer Aidar Battalion fights on front lines in Luhansk Oblast*. Hämtat från Kyivpost: <https://archive.kyivpost.com/multimedia/photo/volunteer-aidar-battalion-fights-on-front-lines-in-luhansk-oblast-357129> den 05 04 2024
- Vorona, P., & Bobrytskyi, L. (den 29 12 2021). LEGAL PHENOMENON OF THE VOLUNTEER MOVEMENT IN UKRAINE, AS A REACTION OF SELF-DEFENSE OF CIVIL SOCIETY IN 2014. *Bulletin of the Taras Shevchenko National University of Kyiv.*, 15(1), ss. 5-10. doi:<https://doi.org/10.17721/2616-9193.2022/15-1/9>
- Walker, S. (den 10 09 2014b). *Azov fighters are Ukraine's greatest weapon and may be its greatest threat*. Hämtat från The Guardian: <https://www.theguardian.com/world/2014/sep/10/azov-far-right-fighters-ukraine-neo-nazis> den 16 04 2024
- Walker, S., & Amos, H. (den 15 05 2014). *Ukraine civil war fears mount as volunteer units take up arms*. Hämtat från The Guardian: <https://www.theguardian.com/world/2014/may/15/ukraine-civil-war-fears-mount-volunteer-units-kiev-russia> den 15 04 2024
- Weiss, M. (den 04 02 2015). *Crowdfunding the War in Ukraine — From Manhattan*. Hämtat från Foreignpolicy: <https://foreignpolicy.com/2015/02/04/crowdfunding-the-war-in-ukraine-from-manhattan/> den 15 04 2024
- Wood, G. R. (2022). The organization of volunteer battalions in Ukraine. *Constitutional political economy*, 33(2), ss. 115–134.